

Οι ανεπαρκείς μαθηματικές δεξιότητες αποτελούν κίνδυνο για την οικονομία

Description

Χαράλαμπος Έλληνας*

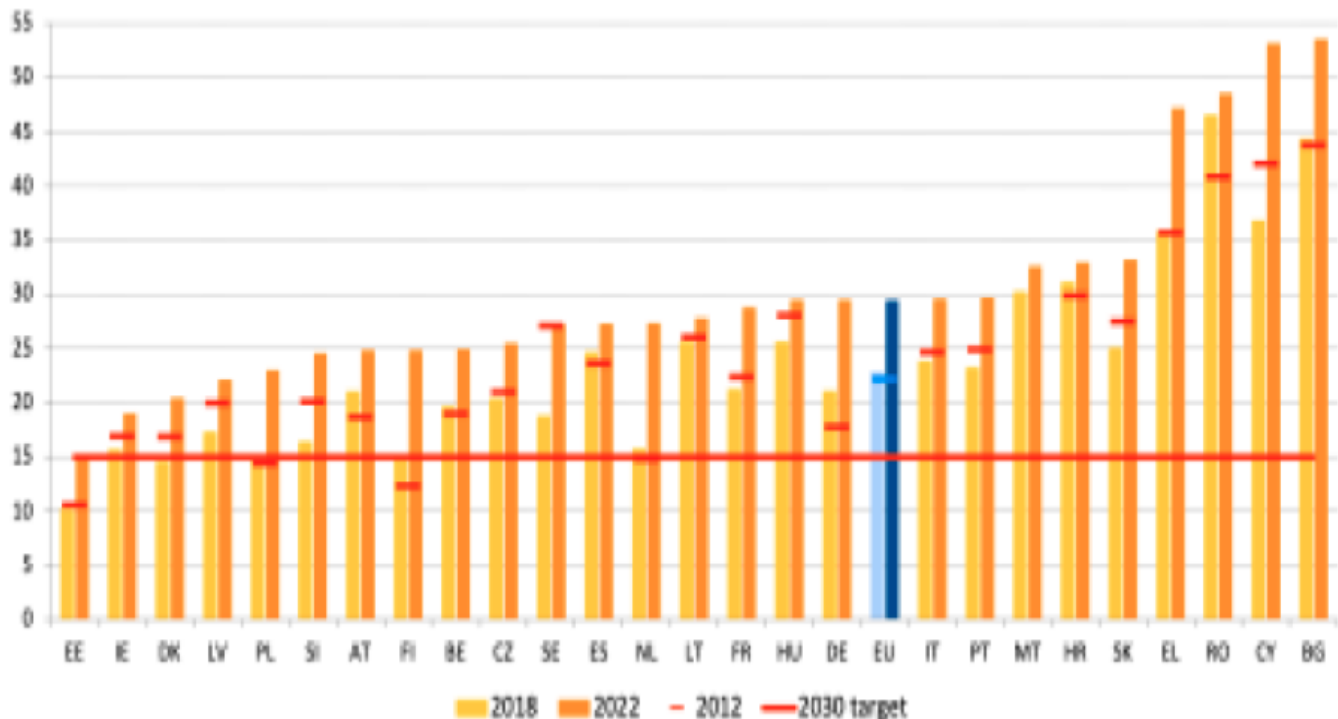
Αυτός ήταν ο τίτλος μετά τη δημοσίευση τον Δεκέμβριο της 'Κοινής Έκθεσης για την Απασχόληση (ΚΕΑ)' της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΚ), η οποία παρέχει μια ετήσια επισκόπηση των βασικών εξελίξεων στην απασχόληση και τις κοινωνικές εξελίξεις στην ΕΕ.

Την προσοχή στα προβλήματα αυτά επέστησε η έκθεση Ντράγκι για το 'μέλλον της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας', η οποία προειδοποιούσε ότι υπάρχει ελλιπής προσφορά δεξιοτήτων στην Ευρώπη λόγω της μείωσης των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, τα οποία αδυνατούν να προετοιμάσουν το εργατικό δυναμικό για τις τεχνολογικές αλλαγές. Το αυστηρό μήνυμα του Ντράγκι ήταν ότι το εκπαιδευτικό επίπεδο στην Ευρωπαϊκή Ένωση μειώνεται.

Η ΚΕΑ εξέτασε αυτές τις εκπαιδευτικές αδυναμίες και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι 'οι μαθηματικές και αναγνωστικές δεξιότητες των παιδιών έχουν επιδεινωθεί σημαντικά στις περισσότερες χώρες της ΕΕ, γεγονός που αποτελεί τεράστιο κίνδυνο για το πόσο καλά το μελλοντικό εργατικό δυναμικό της Ένωσης θα μπορεί να τροφοδοτήσει την οικονομία της'. Αυτά τα φτωχά αποτελέσματα αποτελούν απειλή για τη μελλοντική παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα.

Για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα, η 'Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας' της ΕΕ, για την υλοποίηση των εισηγήσεων της έκθεσης Ντράγκι, που δημοσιεύθηκε στα τέλη Ιανουαρίου, περιλαμβάνει ένα στρατηγικό σχέδιο για την εκπαίδευση και ένα σχέδιο δράσης για τις βασικές δεξιότητες. Τα σχέδια αυτά προωθούν τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των αδυναμιών της σχολικής εκπαίδευσης.

Τα ποσοστά μη επαρκούς επίδοσης στα μαθηματικά στην ΕΕ έχουν αυξηθεί σημαντικά (Ποσοστό μαθητών που δεν είναι σε θέση να επιτύχουν το ελάχιστο επίπεδο αναφοράς ικανοτήτων PISA Level 2 (%))

Πηγή: ΟΟΣΑ

Η ΚΕΑ βασίστηκε στα αποτελέσματα του προγράμματος του ΟΟΣΑ για τη διεθνή αξιολόγηση των μαθητών (PISA) 2022. Αυτά αποκάλυψαν ότι σχεδόν ένας στους τρεις 15-χρονους στερείται βασικών δεξιοτήτων και αποτυγχάνει να επιτύχει το ελάχιστο επίπεδο ικανοτήτων στα μαθηματικά και ένας στους τέσσερις στην ανάγνωση και τις φυσικές επιστήμες. Με άλλα λόγια, δεν μπορούν να κάνουν βασικά μαθηματικά ή να διαβάσουν. Σήμερα, η ΕΕ απέχει ακόμη περισσότερο από τον στόχο του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τον οποίο μέχρι το 2030 το μέγιστο ποσοστό των 15χρονων που δεν θα έχουν επαρκείς γνώσεις θα είναι 15%.

Από το 2012, τα ποσοστά μη ικανοποιητικής επίδοσης αυξάνονται σταθερά σε επίπεδο ΕΕ, με τα αποτελέσματα του προγράμματος PISA 2022 να καταγράφουν την πιο

δραματική μείωση των επιδόσεων στις βασικές δεξιότητες στην ανάγνωση, τα μαθηματικά και τις φυσικές επιστήμες.

Στα μαθηματικά, η κατάσταση είναι ιδιαίτερα ανησυχητική στη Βουλγαρία, την Κύπρο, τη Ρουμανία και την Ελλάδα, που παρουσιάζουν μακράν τα χειρότερα ποσοστά μειωμένων επιδόσεων στην ΕΕ.

Η Κύπρος κατατάσσεται στην προτελευταία θέση, οριακά πάνω από τη Βουλγαρία, με πολύ υψηλά ποσοστά χαμηλής επίδοσης στα μαθηματικά. Περισσότεροι από τους μισούς, το 53,2% όλων των μαθητών στερούνται βασικών δεξιοτήτων στα μαθηματικά και πάνω από το 60% στην ανάγνωση.

Οι μειονεκτούντες μαθητές παρουσίασαν δυσανάλογη αύξηση σοβαρής χαμηλής επίδοσης σε όλη την Ευρώπη, με την πιο απότομη αύξηση να καταγράφεται στην Κύπρο, σε ποσοστό 16,2%.

Είναι σαφές ότι ο στόχος της ΕΕ, σύμφωνα με τον οποίο τα ποσοστά χαμηλής επίδοσης στην ανάγνωση, τα μαθηματικά και τις φυσικές επιστήμες θα πρέπει να είναι κάτω από 15% των μαθητών έως το 2030, απέχει κατά πολύ. Προφανώς η Κύπρος θα έχει δύσκολο έργο να το επιτύχει.

Η παροχή ψηφιακής εκπαίδευσης και κατάρτισης υψηλής ποιότητας, μεταξύ άλλων με τη διασφάλιση ότι τα εκπαιδευτικά συστήματα συμβαδίζουν με τις τεχνολογικές εξελίξεις, είναι το κλειδί για τη στήριξη μιας δίκαιης ψηφιακής μετάβασης. Στην Κύπρο ο ψηφιακός αλφαριθμητισμός έχει μειωθεί και είναι ιδιαίτερα χαμηλός, με μόνο το 49,5% των ενηλίκων να έχουν τουλάχιστον βασικές ψηφιακές δεξιότητες το 2023.

Το ΚΕΑ έχει προειδοποιήσει ότι αυτά τα φτωχά αποτελέσματα είναι απειλή για την παραγωγικότητα της εργασίας και την ανταγωνιστικότητα μεσοπρόθεσμα. Είπε, 'Τα εύρυθμα και αποτελεσματικά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι επομένως ζωτικής σημασίας για τον εφοδιασμό των νέων και των ενηλίκων με δεξιότητες σχετικές με την αγορά εργασίας για ποιοτικές θέσεις εργασίας, ενόψει και των μεγάλων μετασχηματισμών που αντιμετωπίζει η ΕΕ'. Υπάρχει αυξανόμενος κίνδυνος η πράσινη και ψηφιακή μετάβαση να 'αφήσει πίσω τους πολίτες της ΕΕ'.

Το ΚΕΑ αναφέρει ότι έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις για την ενίσχυση των βασικών δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των ολοκληρωμένων αναθεωρήσεων των προγραμμάτων σπουδών, μεταξύ άλλων και στην Κύπρο, αλλά απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες σε ολόκληρη την ΕΕ για την αντιστροφή των

πτωτικών τάσεων. Ας ελπίσουμε ότι αυτό θα λειτουργήσει ως προειδοποιητικό μήνυμα πριν να είναι πολύ αργά.

** Ο Χαράλαμπος Έλληνας είναι Ανώτερος Σύμβουλος του Παγκόσμιου Κέντρου Ενέργειας, του Ατλαντικού Συμβουλίου (the Global Energy Centre, the Atlantic Council).*